

Така ромското малцинство се белязва като „друго“, „различно“, „непознато“ на „нашето“. Това осъзнато акцентиране на различието отделя малцинството на ромите от мнозинството на „българи“. Поставя го в полето на чуждостта, отделя го от „нас“ и го превръща в заплаха за „нас“. Така конструирано, знанието „ни“ за ромското малцинство като колективна социална реалност неизбежно се мисли в негативен контекст, който автоматично поставя групата в неравностойно положение спрямо мнозинството.

На второ място знанието за ромите се конструира като знание за колективна социална реалност, на наши съвременници,⁷³ която по своята същност остава анонимна. „Ние“ имаме знание, че тя съществува, но това знание не е придобито в непосредствения ни социален опит, а е конструирано вторично посредством типизиращи схеми, които съществуват за ромската общност в нашата социална действителност, които ние приемаме за безвъпросно дадени. Важно е да се проследи как функционират механизмите на тези стереотипи, клишета на мислене и предразсъдъци за ромското малцинство, защото именно те са тези, които създават контекста, в който се поставя определен индивид в ситуация на пряко общуване, за да се идентифицира като „друг“. Така се изгражда дискурсът, в който се преживява „Другият“ чрез верига от асоциации и интерпретации.

От друга страна, гореописаното негативно оценностяване на ромското малцинство от „нас“ принуждава групата на ромите да се конституира като общност отвътре, като затворено поле на общосподелени очевидности и по този начин границата между „ние“ и „те“, между българи и роми ясно се очертава и втвърдява – не само теоретично, а и чисто физически и пространствено в града – където се отделят затворени ромски квартали.⁷⁴

⁷³ Непосредственото липсва при моето преживяване на съвременниците. Те не присъстват лично. Аз имам знание за тяхното съществуване във времето, знам, че потокът на преживяването им е едновременен с моя, но знанието ми за тях е по същество непряко (вж. Schutz 1964:37–53).

⁷⁴ Пространствената изолация на ромите в градското пространство става проекция за тяхната социална изолация. Този проблем подробно е разгледан в текста на Яна Маркова „Ромските квартали в София – „призраци“ в географското и социалното пространство“.